

8 Μάρτη : ημέρα μνήμης των θυμάτων της πατριαρχικής βίας



Μέσα σε διάστημα λίγων μόνο μηνών, αναδεινύονται με συνεχή και ασταμάτητο ρυθμό πανελλαδικά στην δημόσια σφαίρα, γυναικοκτονίες, βιασμοί και κακοποιήσεις. Η ψυχική δύναμη που άντλησαν τα υποκείμενα που επιβίωσαν της πατριαρχικής βίας, η ηθική στήριξη που έλαβαν μέσα από οικογενειακές, φιλικές και συντροφικές διαδικασίες ενθάρρυνσης, βοήθησε σημαντικά στο να σπάσουν την σιωπή που κοινωνικά επιβάλλει στα αμέτρητα θύματά του ο φασιστικός ζόφος της πατριαρχίας. Η κάθε μία επιζήσασα παίρνει δύναμη από την προηγούμενη που ξεπέρασε την αυτοενοχοποίηση και την αυτοαπαξίωση, εκθέτοντας το βίωμά της. Ακολουθώντας τον δρόμο της ρήξης με την δυστοπία της πατριαρχικής κανονικότητας, αρκετές γυναίκες κατάφεραν να βρουν την δύναμη για να σπάσουν την σιωπή τους, συγκρουόμενες με τους θεσμικούς και κοινωνικούς μηχανισμούς που συγκαλύπτουν τους θύτες και που ταυτόχρονα συκοφαντούν και στιγματίζουν τα θύματα των σεξιστικών εγκλημάτων. Πρόκειται για μια συνθήκη κυριαρχικής επιβολής, που αποτελεί τον κανόνα θεσμικής και κοινωνικής διαχείρισης των περιστατικών πατριαρχικής βίας από ολόκληρες κοινότητες, ακόμα και από αυτοαποκαλούμενες ως

«ριζοσπαστικές». Οι επιζήσασες άντλησαν την δύναμη που χρειαζόνταν, για να καταγγείλουν τα πατριαρχικά σιχάματα που επέβαλλαν ωμή σεξιστική βία πάνω στα κορμιά τους.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ, τα σεξιστικά σχόλια και την πατριαρχική προπαγάνδα που διαχέονταν έντεχνα και υποδόρια τόσο από πάνελ τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών, όσο και σε συζητήσεις στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, το πρώτο 48ωρο μετά την γνωστοποίηση της γυναικοκτονίας της Ελένης Τοπαλούδη στη Ρόδο. Τα γνωστά πατριαρχικά «επιχειρήματα» αθώωσης βιαστών και κακοποιητών, του τύπου «τι γύρευε μαζί τους μέσα στη νύχτα;», «πήγε με τη θέλησή της» και «τα ήθελε και τα 'παθε» έκαναν για άλλη μια φορά την εμφάνισή τους στη δημόσια σφαίρα. Ταυτόχρονα, οι απολογητές της κουλτούρας του βιασμού, ως συνεπείς δικηγόρισκοι βιαστών, κακοποιητών και τραμπούκων σεξιστών, ξανασήκωναν το αστικό λάβαρο του «τεκμηρίου αθωότητας» των θυτών. Η γνωστή κουτοπονηριά «δεν μπορούμε να ξέρουμε τι ακριβώς έγινε» έκανε για άλλη μια φορά την πανηγυρική της εμφάνιση. Αγνωστικισμός ! Ο καλύτερος δικηγόρος για κάθε γυναικοκτόνο, για κάθε βιαστή, για κάθε κακοποιητή, για κάθε τραμπούκο σεξιστή. Κι όταν η κοινωνική οργή μέρα με τη μέρα άρχισε να φουσκώνει, ειδικά λόγω του αταλάντευτου, παθιασμένου και δημόσιου αγώνα της οικογένειάς της για δικαίωση της μνήμης της, τότε ο πατριαρχικός ζόφος κοντοστάθηκε, έκανε ένα βήμα πίσω και έβαλε μπροστά τον προβλεπόμενο εναλλακτικό μηχανισμό συγκάλυψης. Αυτή τη φορά αποκλειστικά για τον ελληνικής ιθαγένειας και υπηκοότητας βιαστή και γυναικοκτόνο, αφήνοντας την κοινωνική κατακραυγή να εκτονωθεί λυσσαλέα με ρατσιστικές ιαχές, πάνω στον αλβανικής καταγωγής συνεταίρο του στους βιασμούς και την γυναικοκτονία. Προχωρώντας οι μέρες, τα ΜΜΕ έβγαζαν πλέον σχεδόν κατά αποκλειστικότητα στη δημοσιότητα, φωτογραφίες του ενός μόνο θύτη, αυτού που ήταν αλβανικής καταγωγής. Ελάχιστοι/ες πλέον θυμούνται το

ονοματεπώνυμο και το πρόσωπο του ροδίτη βιαστή και γυναικοκτόνου, αυτού του «καλού παιδιού». Συνεχώς αναδεικνύεται το όνομα και η προγενέστερη σεξιστική-εγκληματική δράση του αλβανικής καταγωγής συνεταίρου του στους κατά συρροή βιασμούς, αλλά το όνομα του «έλληνα λεβέντη» σβήνεται σιγά-σιγά από την δημοσιότητα, σαν να μην υπάρχει. Οι «εμπιστευτικές» διαρροές στα ΜΜΕ για τις δήθεν προσευχές του και για την εντός φυλακής «μεταμέλειά» του για τους βιασμούς και την γυναικοκτονία που διέπραξε, καθώς και τα ισχυρά μέσα (οικονομικά, πολιτικά κλπ) της μεσοαστικής οικογένειάς του, ήταν αρκετά για να τον σβήσουν σιγά-σιγά από την δημοσιότητα.

Μια παρόμοια συνθήκη συγκάλυψης και κανονικοποίησης εξελίχθηκε και για τον βιαστή-παιδεραστή, πολιτευτή της ΝΔ. Δηλώσεις συμπολιτευτών του που χαρακτήρισαν «προσωπική υπόθεση» τον βιασμό και την παιδερασία, δηλώσεις ότι «ο καθένας μας θα μπορούσε να μπλέξει», δίνουν με απόλυτη ακρίβεια το στίγμα της σχετικοποίησης και κανονικοποίησης της πατριαρχικής βίας, όταν οι θύτες δεν εμπίπτουν στο προκατασκευασμένο για ρατσιστική κοινωνική κατανάλωση προφίλ του «ξένου», του «διαταραγμένου», του «ανθρωπόμορφου κτήνους». Όταν οι θύτες δεν είναι δημόσια πρόσωπα, πολιτικοί, ή γόννοι της αστικής τάξης και των εύπορων μεσοστρωμάτων, όταν δεν είναι «αγωνιστές», καθηγητές πανεπιστημίου, στρατιωτικοί ή άλλη κατηγορία «ευπόληπτων πολιτών», αν δεν κατέχουν την ελληνική ιθαγένεια, τότε όλος ο ρατσιστικός σχετός καθοδηγείται από κράτος και ΜΜΕ να εκφραστεί ανεμπόδιστα πάνω τους. Όταν τα σιχάματα του φασιστικού ζόφου της πατριαρχίας, οι βιαστές, οι κακοποιητές, οι παιδεραστές, οι γυναικοκτόνοι, είναι είτε δημόσια ή/και πολιτικά πρόσωπα, όταν είναι καταγεγραμμένοι στις τοπικές κοινωνίες ως «καλά παιδιά», ως γόννοι «καλών οικογενειών», ως «αγωνιστές», επιχειρηματίες, στρατιωτικοί κλπ, τότε αρχίζει από τον κοινωνικό και πολιτικό τους περίγυρο το γαϊτανάκι ύφανσης ενός πέπλου σχετικοποίησης, συγκάλυψης και επιβολής της λήθης των εγκλημάτων τους. Κανένας απολύτως κοινωνικός εξοστρακισμός, αλλά απεναντίας συνένοχη σιωπή και ουσιαστική υπόγεια στήριξή τους. Ο στόχος είναι προφανής. Να απαλλαχτούν ηθικά, να ξεπλυθούν κοινωνικά, για να μπορέσουν να επανέλθουν σε μεταγενέστερο χρόνο στο κοινωνικό και πολιτικό τους περιβάλλον, σαν να μην συνέβη τίποτα ποτέ. Το καλύτερο πλυντήριο είναι η επιβολή της λήθης μέσω του χρόνου. Η παλιότερη περίπτωση της Αμαρύνθου και η νεώτερη της Ξάνθης, και της αντιμετώπισης των ντόπιων βιαστών από τις τοπικές κοινωνίες, που τους αγκάλιασαν στοργικά, με παράλληλο κοινωνικό στιγματισμό και ουσιαστικό εξοστρακισμό των θυμάτων τους, είναι εξαιρετικά διδακτική για το πώς λειτουργεί ο κοινωνικός αυτός μηχανισμός της συγκάλυψης και της κανονικοποίησης της έμφυλης βίας, στις πατριαρχικά δομημένες κοινότητες.

Η πατριαρχία δεν εκπορεύεται «από τα πάνω», δεν είναι δηλαδή αποτέλεσμα του μηχανισμού κοινωνικής και πολιτικής προπαγάνδας και ιδεολογικής επιβολής, που πραγματώνουν καθημερινά κράτος και κεφάλαιο, όπως απλοποιητικά και αγκικατόρικά προπαγανδίζουν συγκεκριμένες «ριζοσπαστικές» οργανώσεις, κόμματα και ομάδες, προκειμένου να σχετικοποιήσουν και τελικά να υποβαθμίσουν την ουσία της. Η πατριαρχία αποτελεί μια από τις πιο πανάρχαιες μορφές εξουσίας. Είναι η αντρική κυριαρχία που επιβλήθηκε μέσα στις ανθρώπινες κοινότητες και δεν θεσμοθετήθηκε «από τα πάνω» στο κοινωνικό σώμα. Αποτελεί μια προκαπιταλιστική εξουσιαστική κοινωνική δόμηση εκατοντάδων αιώνων και αντλεί την μέχρι σήμερα ισχύ της, με την φασιστική επιβολή της αρρενωπότητας μέσω της σωματικής δύναμης που αυτή εφαρμόζει αδιάλειπτα πάνω στα κορμιά των υπόλοιπων κοινωνικών φύλων, για να επιβεβαιώνεται και να αναπαράγεται τελετουργικά η κυριαρχία της. Η πατριαρχία είναι πρώτα και κύρια φασιστική επιβολή της σωματικής δύναμης πάνω σε κορμιά και στη συνέχεια -και κατ' επέκταση- ιδεολογικοποιείται και αναπαράγεται ως ιδεολογικός μηχανισμός λατρείας της δύναμης και της επιβολής του αντρικού φύλου. Βασίστηκε στη ρατσιστική θεώρηση ότι ο άντρας ως βιολογικό και κοινωνικό φύλο, ως φορέας μεγαλύτερης (στατιστικά στο κοινωνικό σώμα) σωματικής δύναμης, πρέπει να κυριαρχεί επι της γυναίκας και κάθε άλλου κοινωνικού φύλου. Θεσπίστηκε δηλαδή η επιβολή του άντρα πάνω στα υπόλοιπα μέλη της ανθρώπινης κοινότητας, ως αρχηγού της κοινότητας, ως χειραγωγού ή ακόμα και ιδιοκτήτη ανθρώπινων σωμάτων και ζώων. Είναι μια εξουσιαστική κοινωνική δόμηση που παγκόσμια, μέσω πολλών και διαφορετικών (μονοθεϊστικών και πολυθεϊστικών) θρησκευτικών δογμάτων και της συνεχούς

προσαρμογής και εξέλιξής τους μέσα στο χρόνο, παράλληλα με την ανάπτυξη των παραγωγικών σχέσεων και την βελτίωση των υλικών συνθηκών επιβίωσης του ανθρώπινου είδους, ρίζωσε, αναπαράχθηκε και κανονικοποιήθηκε μέσα στις χιλιετηρίδες, σε κοινότητες, φέουδα, βασιλεια, αυτοκρατορίες και αστικά κράτη, σε αγροτικές, αστικές και περιαστικές περιοχές, σε εξελιγμένες αλλά και σε καθυστερημένες τεχνολογικά κοινωνίες, φτάνοντας μέχρι σήμερα να ηγεμονεύει κοινωνικά, υπο συνθήκες κυριαρχίας του παγκοσμιοποιημένου κεφαλαίου, σε συνθήκες σύγχρονου καπιταλισμού του 21^{ου} αιώνα.

Εκφάνσεις και επιμέρους πλευρές της προϋπάρχουσας πατριαρχικής ιδεολογίας, υιοθέτησαν τα σύγχρονα αστικά «έθνη»-κράτη μόλις λίγους αιώνες πριν, εντάσσοντας στο συνταγματικό και θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας τους, μια σειρά πατριαρχικών δογμάτων και αντιλήψεων που προϋπήρχαν και λειτουργούσαν αδιασάλευτα εντός του κοινωνικού σώματος. Ανάλογα με τον βαθμό καπιταλιστικής ανάπτυξης του κάθε κράτους και του πολιτισμικού επιπέδου των εντός συνόρων του κοινωνιών, διαπιστώνουμε παγκόσμια διαφορετικούς βαθμούς ενσωμάτωσης της πατριαρχίας στο θεσμικό πλαίσιο της σύγχρονης αστικής κυριαρχίας. Για παράδειγμα, σε άλλα κράτη είναι νομιμοποιημένη η έκτρωση σύμφωνα με την βούληση της γυναίκας, σε άλλα κράτη, ακόμα και του λεγόμενου «1^{ου} κόσμου» εξακολουθεί να αποτελεί ποινικό αδίκημα. Τόσο ο βαθμός κοινωνικής και θεσμικής νομιμοποίησης των υπόλοιπων κοινωνικών φύλων, όσο επίσης και τα αστικά πολιτικά δικαιώματα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι για τις γυναίκες, εξακολουθούν να είναι διαφοροποιημένα από κράτος σε κράτος πάνω στον πλανήτη. Ενδεικτικά, το ελληνικό κράτος παρότι στην Ευρώπη κι ενώ ιδρύθηκε το 1844 διακηρύττοντας συνταγματικά εξαρχής την ισότητα όλων των πολιτών του έναντι του νόμου, το αυτονόητο σήμερα αστικό δικαίωμα του εκλέγεσθαι για τις γυναίκες, αναγνωρίστηκε 108 ολόκληρα χρόνια μετά την ίδρυσή του, μόλις το 1952 (Ν. 2159). Μέχρι το 1952 θεωρούνταν κοινωνικά (και κατ' επέκταση πολιτικά) αδιανόητο, ακόμα και για τις γυναίκες της αστικής τάξης, να συμμετέχουν με ρόλο αποφασιστικό στα πολιτικά επιτελεία της αστικής κυριαρχίας. Οι έμφυλες διακρίσεις που ενσωμάτωσαν τα σύγχρονα «έθνη»-κράτη του πλανήτη, στα συντάγματα και στις νομοθεσίες τους, δεν ήταν μια «από τα πάνω» επιβολή των καπιταλιστικών συμφερόντων. Ήταν μια ομαλή, μια τυπική κρατική ενσωμάτωση της πατριαρχίας, στο πλαίσιο θεσμικής λειτουργίας του σύγχρονου αστικού κόσμου.

Ψηλαφώντας διαλεκτικά μια ελευθεριακή πολιτική στρατηγική για το παρόν και το μέλλον, μια στρατηγική που θα φωτίζει αξιόπιστα τον στόχο της επαναστατικής προοπτικής, οφείλουμε να αποσαφηνίσουμε ότι ο αγώνας ενάντια στην πατριαρχία δεν αποτελεί ένα «μερικό ζήτημα» του συνολικότερου αγώνα ενάντια στην κρατική και καπιταλιστική βαρβαρότητα. Η πατριαρχία δεν είναι ένα «επιμέρους ζήτημα» των ταξικών αγώνων, όπως αρέσκονται να το παρουσιάζουν οι οπαδοί της μαρξιστικής ανάγνωσης της ιστορίας, οι λάτρεις του απλοποιητικού δίπολου «βάση-εποικοδόμημα». Οι ταξικές (μισθολογικές κλπ) διακρίσεις που υφίστανται οι γυναίκες των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων στους εργασιακούς χώρους, προφανώς και εξακολουθούν να υπάρχουν, παρα τους συνεχείς και αδιάλειπτους (πάνω από 150 χρόνια) ταξικούς αγώνες τόσο γενικότερα των εργατικών σωματείων, όσο ειδικότερα των εργαζόμενων γυναικών. Αυτοί οι αγώνες όμως, για ίσα εργασιακά δικαιώματα και ίση αμοιβή, δεν αποτελούν ούτε το αποκλειστικό, ούτε το κύριο πεδίο αγώνα ενάντια στην πατριαρχία, παρότι η 8^η Μάρτη ως «ημέρα της γυναίκας» έχει τις ρίζες της στους αιματηρούς ταξικούς αγώνες των γυναικών που εργάζονταν στην υφαντουργία και που διεκδίκησαν μαχητικά και μαζικά την ισότητα στους χώρους εργασίας. Αν ως πολιτικά υποκείμενα, αγωνιζόμαστε για την συνολική (ατομική, ταξική και κοινωνική) απελευθέρωση των ανθρώπινων κοινωνιών, τότε η ίδια η ιστορία μας διδάσκει και μας οδηγεί στο να αναγνωρίσουμε την πατριαρχία ως μια ξεχωριστή εξουσιαστική κοινωνική πυραμίδα, ποτισμένη με αίμα, με συνεχή σεξιστική καταπίεση και έμφυλη βία και με πολύ βαθιές ρίζες στο χρόνο και στο συλλογικό κοινωνικό ασυνείδητο. Φρικαλέες ρίζες που συνεχίζουν να εξαπλώνονται, όχι κατ' αποκλειστικότητα τρεφόμενες «από τα πάνω», από το κράτος και τον καπιταλισμό δηλαδή, αλλά κυρίως από τις ίδιες τις ανθρώπινες κοινότητες. Όταν στο μέλλον, οι εξελισσόμενοι συλλογικοί ελευθεριακοί αγώνες ανα τον κόσμο, συναρθρωμένοι σε ένα παγκόσμιο επαναστατικό κίνημα, καταφέρουν να ανατρέψουν τον σάπιο κόσμο του σύγχρονου ολοκληρωτισμού

κράτους και κεφαλαίου, αυτή η ανατροπή δεν εγγυάται από μόνη της την κατάρρευση της πατριαρχίας, όπως αντιδιαλεκτικά και αγκιτατόρικά προπαγανδίζεται από διάφορες μαρξιστικής καταγωγής θεωρήσεις.

Ο αγώνας ενάντια στον σεξισμό, ενάντια στην πατριαρχική βία και την κανονικοποίησή της, ο αταλάντευτος αυτός αγώνας της μνήμης ενάντια στη λήθη, που αναδεικνύει δημόσια κάθε έμφυλη διάκριση και λειτουργεί καταγγελτικά απέναντι σε κάθε σεξιστική επίθεση και σε κάθε προσπάθεια συγκάλυψής της, περνάει αναπόφευκτα μέσα και από τους αγώνες των πολιτικών κοινοτήτων που συγκροτούνται πάνω σε ελευθεριακές αξιακές συμφωνίες και που δίνουν καθημερινό και σκληρό αγώνα διατήρησης, περιφρούρησης και έμπρακτης επιβεβαίωσης λειτουργίας αυτών των αντιπατριαρχικών αξιών, χωρίς πολιτικάντικες σχετικοποιήσεις των σεξιστικών εγκλημάτων, χωρίς απαλλακτικές-αθωωτικές αφηγήσεις για τους θύτες, χωρίς χαμαιλέοντιους αγνωστικισμούς, χωρίς σιωπή και χωρίς τακτικισμούς.

Απέναντι στον (θεσμικό και μη) ζόφο της πατριαρχίας, που μεταχειρίζεται εργαλειακά κάθε τι, ακόμα και μασκαρευόμενος περιστασιακά και υποκριτικά ως «ριζοσπαστικός» και «αντιπατριαρχικός» αγωνιστής «δικαιωμάτων», προκειμένου να ξεπλυθεί και να αναπαραχθεί διαιωνίζοντας την κυριαρχία του, απέναντι σε κοινωνικά ή/και πολιτικά σύνολα που αγκαλιάζουν στοργικά και συγκαλύπτουν βιαστές, κακοποιητές και τραμπούκους σεξιστές, παλεύοντας μανιασμένα να επιβάλλουν την λήθη και την πατριαρχική κανονικότητα, ο μόνος δρόμος που έχουμε μπροστά μας για να περπατήσουμε, είναι ο συνεχής και αταλάντευτος αγώνας, με όλες μας τις δυνάμεις. Ο συντονισμένος κοινός αξιακός αγώνας ομάδων, συλλογικοτήτων, θεματικών πρωτοβουλιών και ατόμων που βίωσαν και βιώνουν καθημερινά την φασιστική επιβολή της πατριαρχίας πάνω στις ζωές τους και που αντιλαμβάνονται πολιτικά, ότι η οποιαδήποτε εκεχειρία με την προκαπιταλιστική αυτή εξουσιαστική κοινωνική δόμηση, αποτελεί έμπρακτη δήλωση συνθηκολόγησης και υποταγής.

Ο αντιπατριαρχικός αγώνας δεν είναι ένα πόλεμος φύλου εναντίον φύλου, όπως προβοκατόρικά προσπαθούν να τον παρουσιάσουν οι θιασώτες του σεξισμού και οι απολογητές/ήτριες της κουλτούρας του βιασμού. Είναι όμως αναπόφευκτα, ένας σκληρός, ένας λυσσαλέος, ένας εξελισσόμενος κοινωνικός και πολιτικός αγώνας, ενάντια σε κάθε έμφυλη διάκριση και εκμετάλλευση, αλλά ταυτόχρονα ενάντια και σε κάθε ταξική και ρατσιστική καταπίεση. Είναι ένας αγώνας που χωρίς να τις απαξιώνει, δεν αυτοπεριορίζεται σε θεσμικές διεκδικήσεις «δικαιωμάτων», γιατί με βάση την ιστορική εμπειρία, είναι δεδομένο ότι οποιαδήποτε νομική ρύθμιση ούτε αποτελεί εγγύηση εφαρμογής της από τους κρατικούς μηχανισμούς, ούτε εχέγγυο κοινωνικής της νομιμοποίησης. Είναι ένας διμέτωπος αγώνας, για το ξερίζωμα τόσο των κρατικών θεσμίσεων που αναπαράγουν τα πατριαρχικά δόγματα όσο και των σεξιστικών αντιλήψεων που επι χιλιετίες διατρέχουν ως κοινωνικές θεσμίσεις, τις ανθρώπινες κοινότητες. Είναι ένας συνεχής ατομικός, κοινωνικός και ταξικός αγώνας για την ζωή, ένας αγώνας ενάντια στον θάνατο.

Από το Βόλο μέχρι την Θεσσαλονίκη και την Μυτιλήνη, από την Ξάνθη και την Κομοτηνή μέχρι το Ηράκλειο και τα Χανιά, από την Κέρκυρα και τα Γιάννενα μέχρι την Πάτρα και την Ρόδο, από την Αθήνα και το Βερολίνο μέχρι το Μιλάνο και την Βαρκελώνη, αλλά και παντού σε ολόκληρη τη γή,

ΚΑΜΙΑ ΜΟΝΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΖΟΦΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΛΗΘΗ, ΣΤΗ ΣΧΕΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΒΙΑΣ

ΘΑΝΑΤΟ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΑΠΟ ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Βόλος, 7 Μάρτη 2019
Αναρχική Συλλογικότητα mAnifesto
<https://manifesto-volos.espivblogs.net>